

WELKOM EN OVERWEGING - 13 oktober 2024

Welkom

Laten we ons in de aanwezigheid stellen van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, Amen.

Welkom aan u allen op dit uur hier in dit huis voor God.

Vandaag is het de 28ste zondag door het jaar. We zijn onderweg in de tijd. Hier in dit huis komen we samen rond de grote verhalen over hemel en aarde, over God en mensen.

De eerste lezing van vandaag gaat over de keuze tussen rijkdom en wijsheid.

De tweede lezing gaat over de ontmoeting van Jezus met een 'iemand', die in andere vertalingen ook wel 'de rijke jongeling' of 'een rijk man' wordt genoemd. Ook dit verhaal gaat in wezen over kiezen tussen rijkdom en wijsheid.

Naar wat voor soort rijkdom zijn we op zoek? Naar welke schatten? En hoe zoeken we? Waar kijken we eerst? Zoeken we eigenlijk wel of vinden we alles wel best?

In dit uur nemen we de tijd om stil te staan. We laten de wereld buiten even voor wat ze is. Keren we ons naar binnen. Laten we een moment stil zijn.

Overweging

Jezus is voor de laatste keer onderweg naar Jerusalem. In die stad zal straks de intocht met de juichende palmtakken plaatsvinden, de laatste keer samen eten en al wat daarna volgt. Jezus heeft nog maar weinig tijd; iedere vraag en elke ontmoeting grijpt hij aan om zijn boodschap duidelijk te maken.

Vandaag komt een 'iemand' aanlopen, die knielt en vraagt: Goede meester, wat moet ik doen om het eeuwig leven te verwerven? Wat blijkt? Al vanaf zijn jeugd onderhoudt hij alle geboden. Met een verwachtingsvolle blik, zo stel ik me voor, kijkt hij naar Jezus op. Misschien verwacht hij een compliment, een bevestiging, zo van: 'je doet het fantastisch; als je zo doorgaat, kun je er zeker van zijn, dat je het eeuwig leven verwerft'. Maar integendeel. Jezus zegt dat hem nog iets ontbreekt. Au, dat doet zeer.

In 'n enkele zin biedt Jezus de jongeman een programma aan. Eerst een diagnose: er ontbreekt je nog iets. Dan een aanwijzing: verkoop je bezit en geef het aan de armen. En tot slot een uitnodiging om leerling te worden: kom dan terug en volg mij. En dit alles terwijl hij de jongen liefdevol aankijkt.

Wat is dit voor programma? En wat is dat ene ding dat de jongeman ontbreekt? Waarom je bezit verkopen en hoezo leerling worden?

Al meteen lijkt Jezus sympathie en liefde op te vatten voor deze jongeman. Zo'n jongen met zo'n open blik, zo stel ik me voor, vol energie, ontvankelijk voor de wereld en het leven. Jezus ziet de belofte, weet wat deze jongeman worden kan. Op deze ondergrond van liefde en sympathie zegt Jezus de ongemakkelijke woorden: er ontbreekt je nog iets.

Maar wat ontbreekt hem dan? Aan bezit ontbreekt het hem niet. Integendeel, hij moet juist alles verkopen en het geld aan de armen geven. Jezus lijkt daarmee te zeggen: hecht je niet aan bezit. Kom uit die bubble die je wereld klein maakt. Word vrij om het grote plaatje te zien, het grote verhaal waarin je leeft, het leven waartoe je bent uitgenodigd. Word vrij, maak je vrij.

Wat ontbreekt de jongeman dan? Dat moet iets te maken hebben met het laatste deel van het programma dat Jezus hem voorlegt: volg mij, word mijn leerling. Maar wat er nog te leren valt voor iemand die alle geboden zo goed kent en zo voorbeeldig onderhoudt?

Al in het begin van het verhaal brengt Jezus onderscheid aan tussen God en mensen: niemand is goed dan God alleen. Er is een domein van God en er is een domein van de wereld. En die twee domeinen verschillen grondig van elkaar. Echte goedheid vind je alleen bij God. Echte schatten van waarde vind je in de hemel.

Wat zijn die schatten, waar moet je zoeken, hoe moet je zoeken? De eerste lezing vertelt van de vreugde die je ten deel valt wanneer je weet te kiezen voor wat van waarde is. Want, zo staat er, tegelijk met de wijsheid vielen mij alle goede dingen ten deel. Of zoals Jezus in een andere context: 'zoek liever eerst het koninkrijk van God en zijn gerechtigheid, dan zullen al die andere dingen je erbij gegeven worden'(Mt 6,33).

Voor de grote vragen van het leven zijn geen toverformules te koop. Die vragen om een leerproces, een ontdekkingsproces van openstaan, van leren, van oefenen en van langzaam groeien in besef.

Word mijn leerling, zegt Jezus. Ontdek wat rijkdom is in de ogen van God, wat eeuwige schatten zijn in de hemel. Dan heb je een rugzak vol met inspiratie, betrouwbare gidsen voor onderweg, hoop voor ontmoedigende

dagen; allemaal schatten die nodig zijn om te bouwen aan een nieuwe aarde, om het aanschijn van de aarde te vernieuwen, zoals we zojuist met het koor zongen.

Misschien is dat wat de jongen ontbreekt: besef van de volgorde. Bij hem is de volgorde nog: eerst de wereld en dan God. Hoezeer hij ook verlangt naar eeuwig leven, hij kiest voor zijn bezit.

Teleurgesteld gaat de jongeman weg. Jezus neemt het voor hem op. Ja, zo moeilijk is het om de wereld los te laten en God te vinden. Zeker wanneer het je goed gaat, in tijden van overvloed en rijkdom. Juist dan. Want hoe rijker, hoe moeilijker het is om de volgorde om te keren: zoek eerst God en leef vanuit zijn rijkdom in de wereld.

Ik herinner me nog goed hoe Hetty, een voormalige collega, en ik bij de start van het Vincent de Paul Center, destijds een nieuw project, de ingeving kregen om onze huizen te verkopen en een woning te huren in een van de Nijmeegse wijken waar we zouden gaan werken. Ja, we namen het ons heilig voor. Dat zouden we echt gaan doen. Het voornemen duurde kort; 'n dag, misschien 'n week. Het is er niet van gekomen. Maar soms kan ik nog die tintelende vreugde voelen die dat voornemen me gaf.

En de jongen? Hoe het verhaal van de jongeman is doorgedaan, weten we niet. Misschien heeft hij vaak met spijt gedacht: wat als ik toen Of misschien heeft hij zich later alsnog bij de leerlingen aangesloten. Wie weet. Want voor God is alles mogelijk. Ook bij ons.